

Chambre des Représentants

SESSION 1983-1984

24 AVRIL 1984

PROPOSITION DE LOI

visant à faciliter
la création d'entreprises

(Déposée par MM. Liénard et Wathelet)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Jusqu'à présent, l'intérêt des pouvoirs publics à l'égard des petites et moyennes entreprises s'est surtout manifesté par des mesures qui s'adressent aux firmes existantes.

En fait, à l'exception de ce qui existe pour la formation professionnelle des classes moyennes, l'ensemble des mesures consiste actuellement soit à favoriser l'emprunt pour investir par le système des bonifications-intérêt, soit à déduire des bénéfices imposables la fraction du bénéfice consacrée au réinvestissement (réserve d'investissement), soit à alléger la taxation des bénéfices; soit encore à favoriser l'embauche pour ceux qui sont déjà établis.

Or, on sait qu'un des principaux obstacles à la réalisation du projet d'un certain nombre de candidats créateurs d'entreprise est le manque de capital de départ. C'est aussi l'une des causes d'échec des jeunes entreprises.

Ceux qui parviennent malgré tout à obtenir un crédit se voient pénalisés dès le départ puisqu'ils doivent rembourser des tranches d'emprunt et payer des intérêts.

Ils ont dû hypothéquer leurs biens ou ceux de membres de leur famille.

Le coût horaire d'un équipement acheté entièrement à crédit est, pendant les premières années, de trois à quatre fois supérieur à celui acquis par autofinancement.

Il n'est donc pas surprenant que, d'une part devant le coût du crédit et d'autre part, du manque de fonds propres, des candidats entrepreneurs potentiels reculent devant un tel obstacle.

Cette détérioration de la structure financière des entreprises en général, et des petites entreprises en particulier, a été maintes fois dénoncée dans divers rapports, entre autres de la Kredietbank.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1983-1984

24 APRIL 1984

WETSVOORSTEL

ter bevordering van de oprichting
van ondernemingen

(Ingediend door de heren Liénard en Wathelet)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tot op heden bleek de aandacht van de overheid voor de kleine en middelgrote ondernemingen vooral uit maatregelen die op bestaande firma's gericht waren.

Met uitzondering van wat bestaat voor de beroepsopleiding van de middenstand, komen alle huidige maatregelen in feite neer op de bevordering van investeringsleningen via rentebonificaties, de aftrek van de belastbare winst van het gedeelte van de winst dat voor herinvestering wordt aangewend (investeringsreserve), de verlichting van de belastingdruk op de winst of nog de bevordering van de aanwerving van personeel voor de zelfstandigen die zich reeds gevestigd hebben.

Doch, zoals bekend, is een van de voornaamste hinderpalen voor de verwezenlijking van de plannen van degenen die een bedrijf willen oprichten, het gebrek aan startkapitaal. Het is tevens een van de voornaamste oorzaken van de mislukking van nieuwe bedrijven.

Degenen die er desondanks in slagen een krediet te verkrijgen, zijn reeds van bij de start benadeeld, omdat ze hun lening in schijven moeten aflossen en bovendien rente moeten betalen.

Ze zijn verplicht hun eigen goederen of die van familieleden in hypotheek te geven.

In de loop van de eerste jaren liggen de kosten van geheel op krediet gekochte investeringsgoederen, per uur berekend, drie- of viermaal hoger dan bij autofinanciering.

Het spreekt dan ook vanzelf dat kandidaat-ondernemers door de kosten van het krediet en door het gebrek aan eigen middelen worden afgeschrikt.

De verslechtering van de financiële structuur van de bedrijven in het algemeen, en de kleine bedrijven in het bijzonder, werd reeds herhaaldelijk aangetoond in verschillende studies, o.m. door de Kredietbank.

Les candidats créateurs doivent donc pouvoir se constituer eux-mêmes un capital et cette initiative doit être encouragée par les pouvoirs publics.

Actuellement, les candidats-entrepreneurs ne sont guère incités à se constituer un capital de départ, car s'ils épargnent ou s'ils s'efforcent d'accroître leurs revenus dans ce but, la partie économisée se voit beaucoup plus imposée que la moyenne de leur revenu, en raison du renforcement de la progressivité de l'impôt des personnes physiques. En effet, ce sont les tranches marginales qui sont le plus taxées.

Au Danemark, conscients de cette difficulté, les pouvoirs publics ont pris des mesures favorisant la constitution d'un capital par les candidats créateurs d'entreprise. Les personnes qui ont l'intention de créer une entreprise peuvent économiser une partie de leurs revenus en vue de ce projet. Cette partie de revenus est exemptée d'impôt, à condition qu'elle soit capitalisée et utilisée pour la création d'une entreprise avant l'âge de quarante ans. En cas de non-crédation, les impôts non versés sont récupérés.

Une telle mesure présente les avantages suivants :

— Le candidat dispose de fonds propres lorsqu'il crée son entreprise. Si son capital de départ est néanmoins insuffisant, il se trouve en meilleure position pour négocier un emprunt complémentaire auprès d'organismes de crédit.

— Le stimulant fiscal offert est une garantie supplémentaire de viabilité future de l'entreprise. Les pouvoirs publics doivent en effet encourager ceux qui travaillent, qui entreprennent et qui innovent. Là se trouve la source de la création d'emplois durables.

— Enfin, on évite ainsi les pratiques anormales qui semblent prendre de l'ampleur dans certains pays où l'économie souterraine se développe en marge de la légalité.

De plus, faciliter la création de nouvelles entreprises et assurer le renouvellement de l'effectif des entrepreneurs nous paraît d'autant plus nécessaire que le rapport entre les indépendants actifs et les pensionnés tend de plus en plus à se réduire.

Ainsi, au 31 décembre 1982, il y avait en effet 642 450 affiliés auprès des Caisses d'assurances sociales, soit :

— 488 907 travailleurs indépendants exerçant leur activité à titre principal;

— 66 544 travailleurs indépendants exerçant leur activité à titre complémentaire;

— 54 714 travailleurs indépendants exerçant leur activité après l'âge de la pension;

— 32 285 autres affiliés.

L'évolution qui nous intéresse est d'évidence celle des assujettis principaux :

Date	Nombre d'assujettis principaux
31 décembre 1970	570 254
31 décembre 1975	500 023
31 décembre 1980	490 551
31 décembre 1981	490 169
31 décembre 1982	488 907

On constate donc une diminution sensible et constante du nombre des assujettis principaux.

Kandidaat-ondernemers moeten dus zelf een kapitaal kunnen vormen en de overheid moet hen daarbij steunen.

Op dit ogenblik worden kandidaat-ondernemers niet gestimuleerd tot het vormen van een startkapitaal, want wanneer ze met dat doel sparen of hun inkomsten trachten te verhogen, wordt het gespaarde gedeelte veel zwaarder belast dan het gemiddelde van hun inkomen wegens de sterke progressiviteit van de personenbelasting. De marginale inkomensschijven worden immers het zwaarst belast.

In Denemarken heeft de overheid, die zich bewust is van het probleem, maatregelen genomen om de vorming van een kapitaal door kandidaat-ondernemers te bevorderen. Wie de bedoeling heeft een bedrijf op te richten, kan met dat doel een deel van zijn inkomen opzij leggen. Op dat deel van het inkomen moet geen belasting betaald worden, op voorwaarde dat het gekapitaliseerd en gebruikt wordt voor de oprichting van een bedrijf vóór de betrokkene veertig jaar oud is. Gebeurt dat niet, dan moeten de niet geheven belastingen alsnog betaald worden.

Die maatregel biedt volgende voordelen :

— De kandidaat beschikt bij de oprichting van zijn bedrijf over eigen middelen. Blijkt zijn startkapitaal onvoldoende, dan kan hij vanuit een sterkere positie een bijkomende lening afsluiten bij een kredietinstelling.

— De geboden fiscale stimulans is een bijkomende waarborg voor de toekomstige levensvatbaarheid van het bedrijf. De overheid moet immers degenen die werken, ondernemen en vernieuwen, aanmoedigen, want zij brengen duurzame arbeidsplaatsen tot stand.

— Zo voorkomt men ten slotte ook abnormale praktijken die in bepaalde landen, waar een sluikeconomie zich buiten de wet ontwikkelt, blijkbaar uitbreiding nemen.

Bovendien lijkt het ons volstrekt noodzakelijk de oprichting van nieuwe bedrijven in de hand te werken en de toename van het aantal ondernemers te bevorderen omdat het verschil tussen het aantal actieve en gepensioneerde zelfstandigen alsnog kleiner wordt.

Zo waren er op 31 december 1982 642 450 personen aangesloten bij de Sociale verzekeringsfondsen, waarvan :

— 448 907 zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit als hoofdberoep uitoefenen;

— 66 544 zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit als nevenberoep uitoefenen;

— 54 714 zelfstandigen die hun activiteit na hun pensioengerechtigde leeftijd uitoefenen;

— 32 285 andere aangesloten.

Onze aandacht gaat uiteraard vooral naar de verzekerden wier hoofdberoep uit een zelfstandige activiteit bestaat :

Datum	Aantal verzekerden met een zelfstandig hoofdberoep
31 december 1970	570 254
31 december 1975	500 023
31 december 1980	490 551
31 december 1981	490 169
31 december 1982	488 907

Er is dus een gevoelige en voortdurende daling van het aantal verzekerden met een zelfstandig hoofdberoep merkbaar.

Cette régression a cependant été freinée depuis 1976 par une amélioration constante du nombre de nouveaux indépendants, c'est-à-dire des « débuts d'activité » :

82 342	en 1975
102 761	1978
108 201	1979
106 110	1980
107 964	1981
108 033	1982

On choisit donc encore une carrière indépendante et ce, plus qu'il y a dix ans.

Cependant, la population bénéficiaire des prestations de retraite et de survie est en augmentation constante :

269 551	bénéficiaires en 1970
385 717	1975
415 931	1978
424 335	1979
427 737	1980
425 614	1981
428 247	1982

Cette évolution particulière entre les actifs et les pensionnés (rapport 1,14 actifs pour 1 pensionné) suscite des craintes quant à l'évolution du régime d'assurances sociales. Les perspectives démographiques, soit l'arrivée à l'âge de la pension des personnes nées entre 1919 et 1925, c'est-à-dire le « baby-boom » de l'après-guerre 1914-1918, renforcent les craintes à propos de la viabilité de ce régime.

Il importe donc de favoriser le plus possible la création d'entreprises viables et l'établissement de travailleurs dans une carrière d'indépendants.

Cependant, ces augmentations du nombre de débuts d'activités ne recouvrent pas nécessairement des créations d'entreprises. En effet, il peut s'agir d'administrateurs, de commissaires, etc., qui, s'ils ont le statut d'indépendant, ne sont pas nécessairement des entrepreneurs. Pour nous, l'entrepreneur est celui qui, quittant son statut d'apprenti, de salarié, d'ouvrier qualifié, de cadre, s'installe « à son compte ». C'est le mécanicien qui devient garagiste, c'est l'apprenti, le coiffeur sous contrat, qui s'établit à son compte, c'est le cuisinier qui devient restaurateur, c'est le maçon qui devient entrepreneur, etc.

Or, cette création d'entreprise n'est pas précisément connue. On peut seulement s'en faire une idée grâce aux immatriculations au registre du commerce. Chaque année, pour l'ensemble du pays, on enregistre environ 33 000 immatriculations d'entreprises individuelles et environ 8 000 immatriculations de sociétés (moyenne sur dix ans). Toutefois, il faut savoir que les immatriculations comprennent, outre la création proprement dite, la cession, le changement d'implantation, la création d'une filiale ou d'une entreprise franchisée. Les nombres ci-dessus de 33 000 et de 8 000 sont donc des maxima.

Vanaf 1976 werd die achteruitgang echter afgeremd door een aanhoudende toeneming van het aantal nieuwe zelfstandigen, dat wil zeggen van degenen die een zelfstandige activiteit aanvatten :

82 342	in 1975
102 761	1978
108 201	1979
106 110	1980
107 964	1981
108 033	1982

Er zijn dus nog mensen die voor een loopbaan als zelfstandige kiezen en zelfs meer dan 10 jaar geleden.

Maar ook het aantal gerechtigden op een rust- en overlevingspensioen neemt voortdurend toe :

269 551	gerechtigden in 1970
385 717	1975
415 931	1978
424 335	1979
427 737	1980
425 614	1981
428 247	1982

Die groeiende wanverhouding tussen de actieve bevolking en de gepensioneerden (1,14 actieve personen voor 1 gepensioneerde) doet vragen rijzen in verband met de ontwikkeling van de sociale zekerheidsregeling. De demografische vooruitzichten, dat wil zeggen het feit dat de personen geboren tussen 1919 en 1925, dat zijn de jaren van de « baby boom » na de oorlog van 1914-1918, thans de pensioenge-rechtigde leeftijd bereiken, doen het ergste vrezen voor de verdere leefbaarheid van die regeling.

Men moet dus zoveel mogelijk de oprichting van levensvatbare bedrijven bevorderen en de werknemers aanmoedigen om een loopbaan als zelfstandige op te bouwen.

Toch betekent die toeneming van het aantal personen dat met een zelfstandige activiteit begint, niet noodzakelijk dat er bedrijven worden opgericht. Soms betreft het immers bestuurders, commissarissen enz., die, al hebben zij het statuut van zelfstandige, daarom nog geen ondernemers zijn. Met « ondernemer » bedoelen wij iemand die van zijn statuut als leerjongen, werknemer, geschoold arbeider, lid van het leidinggevend personeel afziet en zich « voor eigen rekening » vestigt. Zo kan een mechanicien garagist worden, een kapper met een leer- of een arbeidsovereenkomst een eigen zaak beginnen, een kok restauranthouder worden, een metselaar aannemer enz.

Nu is de oprichting van dergelijke bedrijven niet nauwkeurig bekend. Alleen de inschrijvingen in het handelsregister geven daaromtrent enige aanwijzing. Zo telt men ieder jaar, over het hele land, ongeveer 33 000 inschrijvingen van eenmansbedrijven en ongeveer 8 000 inschrijvingen van vennootschappen (gemiddelde over 10 jaar). Daar moet wel aan toegevoegd worden dat die inschrijvingen, naast de eigenlijke oprichting, ook de overdrachten, de nieuwe vestigingen de oprichting van een dochtermaatschappij of van een door een franchiseovereenkomst gebonden bedrijf omvatten. De hierboven vermelde getallen 33 000 en 8 000 zijn dus maxima.

La répartition régionale des immatriculations est la suivante, pour l'année 1980 :

	Entreprises individuelles	Sociétés
— Province de Brabant (cour d'appel de Bruxelles)	7 616	2 872
— Reste de la Flandre (cours de Gand et d'Anvers)	14 825	4 266
— Reste de la Wallonie (cours de Liège et Mons)	10 654	1 900
Total	33 095	9 038

Les radiations, en 1980, se répartissaient de la manière suivante :

	Sociétés	Entreprises individuelles
— Province de Brabant (cour d'appel de Bruxelles)	6 489	818
— Reste de la Flandre (cours de Gand et d'Anvers)	14 120	966
— Reste de la Wallonie (cours de Liège et Mons)	9 161	426
Total	29 770	2 210

Au moment où notre pays connaît une crise économique grave, il est indispensable que les pouvoirs publics contribuent au déploiement de l'esprit d'entreprise. Favoriser la constitution d'un capital de départ par la mise en place d'une procédure d'immunisation fiscale pour ceux et celles qui désirent entreprendre et innover, s'inscrit dans cette voie.

Tel est l'objet de la présente proposition qui a pour mérite de poser la personne comme acteur du changement économique.

En outre, cette proposition va dans le même sens que la mesure prise en 1981 et qui consistait pour les grandes entreprises à prévoir une réserve d'investissement de 5 % constituée par un prélèvement sur les bénéfices et qui n'était donc pas taxée.

Commentaire des articles

Article 1, § 1er

Le bénéfice de l'immunisation fiscale s'applique aux rémunérations des travailleurs régies par la législation relative aux contrats de louage de travail ou par un statut légal ou réglementaire analogue. Sont donc exclus du champ d'application de la présente disposition, les indépendants et les professions libérales, l'objectif de la proposition étant de permettre à des travailleurs salariés de s'établir comme travailleurs indépendants ou de créer une entreprise.

Le montant maximum de l'immunisation est de 250 000 F par année d'imposition. Il nous a paru préférable de prévoir un montant maximum plutôt que « un pourcentage et un montant maximum » par souci d'éviter toute discrimination. En effet, s'il est probable que la personne bénéficiant d'un revenu professionnel brut de 600 000 F n'immunisera que rarement 250 000 F, car elle doit pouvoir justifier de revenus suffisants pour vivre, cette hypothèse n'est cependant pas impossible si l'intéressé jouit d'autres revenus. Par contre, si la règle d'un pourcentage et d'un montant maximum avait été retenue, l'hypothèse précédente n'aurait pu être

Voor 1980 zag de verdeling, per gewest, van de inschrijvingen er als volgt uit :

	Eenmans- bedrijven	Vennoot- schappen
— Provincie Brabant (hof van beroep te Brussel)	7 616	2 872
— Overige deel van Vlaanderen (hoven van Antwerpen en Gent)	14 825	4 266
— Overige deel van Wallonië (hoven van Luik en Bergen)	10 654	1 900
Totaal	33 095	9 038

In 1980 waren de schrappingen als volgt verdeeld :

	Vennoot- schappen	Eenmans- bedrijven
— Provincie Brabant (hof van beroep te Brussel)	6 489	818
— Overige deel van Vlaanderen (hoven van Antwerpen en Gent)	14 120	966
— Overige deel van Wallonië (hoven van Luik en Bergen)	9 161	426
Totaal	29 770	2 210

Nu ons land een zware economische crisis doormaakt, moet de overheid beslist bijdragen tot de ontwikkeling van de ondernemingszin. Bevordering van de vorming van een startkapitaal door de invoering van een procedure van fiscale ontheffing voor degenen die wensen een bedrijf op te richten en te innoveren, is daar een onderdeel van.

Dat is het doel van dit wetsvoorstel, dat de verdienste heeft dat het de persoon als spil van de economische verandering vooropstelt.

Het sluit bovendien aan bij de in 1981 genomen maatregel die erop neerkomt dat grote bedrijven een investeringsreserve van 5 % mogen aanleggen, die gevormd wordt door een onttrekking aan de winst en dus niet wordt belast.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1, § 1

Het voordeel van de fiscale ontheffingen is van toepassing op het loon van de werknemers, dat valt onder de wetgeving betreffende de arbeidsovereenkomsten of een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut. De zelfstandige en vrije beroepen vallen dus niet binnen het toepassingsgebied van deze bepaling, daar het voorstel tot doel heeft de werknemers de gelegenheid te bieden zich als zelfstandige te vestigen of een bedrijf op te richten.

Het maximumbedrag van de ontheffing wordt vastgesteld op 250 000 F per aanslagjaar. Om elke discriminatie te vermijden leek het ons beter een maximumbedrag voorop te stellen dan « een procent en een maximumbedrag ». Al zal iemand die een bruto bedrijfsinkomen heeft van 600 000 F immers slechts zelden om ontheffing voor 250 000 F verzoecken omdat hij een inkomen moet kunnen aantonen dat ruim genoeg is om van te leven, toch is die veronderstelling niet uitgesloten wanneer de betrokkene nog over andere inkomsten beschikt. Was daarentegen de regel van een procent en een maximumbedrag aangehouden, dan was boven-

rencontrée et le candidat-entrepreneur bénéficiant d'un revenu professionnel faible ou moyen aurait été placé dans une situation moins favorable que celui qui jouirait d'un revenu professionnel plus élevé.

Outre le bénéfice de l'immunisation, il est à relever que le candidat-entrepreneur bénéficiera d'une réduction d'impôts substantielle qui, en pourcentage, sera plus importante pour les petits revenus que pour les revenus plus élevés. Ainsi, le cas d'un ménage où le revenu imposable d'un conjoint candidat-entrepreneur est de 500 000 F, soit un revenu brut de 557 894 F. Après déduction du précompte professionnel, le candidat-entrepreneur dispose mensuellement de 34 673 F nets. Supposons qu'il affecte 1/3 de son revenu net à l'épargne, soit 11 558 F, il pourra déduire de son revenu imposable la somme de 138 696 F. Sans cette déduction, l'impôt à payer dans le chef de ce candidat-entrepreneur aurait été de 137 941 F. Après déduction, l'impôt à payer est de 80 697 F, soit une économie de 57 941 F; c'est-à-dire 42 % d'économie d'impôts.

Supposons, par contre, un ménage où le revenu imposable d'un conjoint candidat-entrepreneur est de 1 000 000 de F, soit un revenu brut de 1 075 000 F et un revenu professionnel brut de 89 583 F par mois.

Après déduction du précompte professionnel, le candidat-entrepreneur dispose d'un revenu net de 57 209 F. S'il affecte 1/3 de son revenu net à l'épargne, soit 19 070 F, il pourra déduire de son revenu imposable un pécule de 228 840 F.

En l'absence d'épargne pour investir, l'impôt à payer est de 371 250 F. Avec l'épargne déductible, l'impôt (Etat) à payer s'élèvera à 276 250 F, soit une économie de 99 000 F, c'est-à-dire 26,6 % d'économie d'impôts.

Article 1, § 2

L'immunisation est accordée pendant cinq années consécutives. Au terme de cette période, le candidat-entrepreneur aura pu se constituer un capital maximum de 1 250 000 F majoré des intérêts de placement.

Il devra s'établir en Belgique avant l'âge de 45 ans et, au plus tard, dans un délai de un an après la fin de la période imposable pour laquelle l'immunité a été accordée. Habituellement, c'est souvent après la trentaine que les candidats-entrepreneurs envisagent sérieusement de se mettre à leur compte.

L'immunisation ne sera cependant maintenue que si les candidats-entrepreneurs s'établissent dans une profession indépendante ou libérale dont ils font leur activité principale, ou créent une entreprise.

L'établissement dans une profession libérale est une possibilité ouverte par la proposition. Certes, les conditions d'accès à la profession (études, stages, ...) et le mécanisme d'immunisation tel que prévu à l'article 1er, § 1, limiteront en pratique l'établissement dans ce type de profession; néanmoins, il est ainsi possible pour un salarié de choisir une profession libérale qui n'est pas exclusivement la profession de notaire, d'avocat ou de médecin, mais également de kinésithérapeute, de pharmacien, d'architecte...

Article 1, §§ 3 et 4 et art. 2

Ces articles ont pour but, comme c'est le cas dans les différentes lois d'expansion économique de sanctionner le non-respect par le bénéficiaire des dispositions prévues en sa faveur.

vermelde veronderstelling uitgesloten en zou de kandidaat-ondernemer met een laag of gemiddeld bedrijfsinkomen zich in een ongunstiger positie bevinden dan degene die een hoog bedrijfsinkomen geniet.

Verder zij onderstreept dat de kandidaat-ondernemer naast het voordeel van de ontheffing nog een belangrijke belastingvermindering kan genieten die, in procent uitgedrukt, aanzienlijker is voor kleine dan voor grotere inkomens. Gesteld b.v. een gezin met een belastbaar inkomen van een echtgenoot kandidaat-ondernemer van 500 000 F, d.i. een bruto-inkomen van 557 894 F. Na aftrek van de bedrijfsvoorheffing beschikt de kandidaat-ondernemer maandelijks netto over 34 673 F. In de veronderstelling dat hij 1/3 van zijn netto-inkomen of 11 558 F opzij legt, kan hij van zijn belastbaar inkomen een bedrag van 138 696 F aftrekken. Zonder die aftrek zou de kandidaat-ondernemer 137 941 F belasting moeten betalen. Na de aftrek bedraagt de te betalen belasting 80 697 F, d.i. een besparing van 57 941 F of een belastingvoordeel van 42 %.

Gesteld anderzijds een gezin met een belastbaar inkomen van een echtgenoot kandidaat-ondernemer van 1 000 000 F, d.i. een bruto inkomen van 1 075 000 F of een maandelijks bruto bedrijfsinkomen van 89 583 F.

Na aftrek van de bedrijfsvoorheffing beschikt de kandidaat-ondernemer over een netto-inkomen van 57 209 F. Spaart hij 1/3 van zijn netto-inkomen of 19 070 F, dan kan hij van zijn belastbaar inkomen een bedrag van 228 840 F aftrekken.

Zonder die voor investeringen bestemde besparingsinspanning zou de te betalen belasting 371 250 F bedragen. Met belastingontheffing bedraagt de (aan de Staat) te betalen belasting 276 250 F, d.i. een besparing van 99 000 F of een belastingvoordeel van 26,6 %.

Art. 1, § 2

De ontheffing wordt toegekend voor vijf opeenvolgende jaren. Op het einde van die periode heeft de kandidaat-ondernemer een maximumkapitaal van 1 250 000 F, vermeerderd met de rente, kunnen opbouwen.

Hij moet zich in België vestigen voor hij de leeftijd van 45 jaar bereikt heeft en uiterlijk een jaar na het einde van de belastbare periode waarvoor hij ontheffing heeft gekregen. Doorgaans krijgen de plannen van kandidaat-ondernemers om zich voor eigen rekening te vestigen, vaste vorm na hun dertigste.

De ontheffing wordt echter alleen behouden wanneer de kandidaat-ondernemer zich in een zelfstandig of vrij beroep vestigt dat hij als hoofdberoep uitoefent of wanneer hij een bedrijf opricht.

Het voorstel voorziet ook in de vestiging in een vrij beroep. Natuurlijk zullen de voorwaarden inzake toegang tot het beroep (studies, stages, ...) en het ontheffingsmechanisme bepaald in artikel 1, § 1, in de praktijk de vestiging in een vrij beroep beperken, maar een loontrekkende kan nog een ander vrij beroep kiezen dan dat van notaris, advocaat of geneesheer, zoals b.v. kinesitherapeut, apotheker, architect...

Art. 1, §§ 3 en 4 en art. 2

Zoals in de verschillende wetten ter bevordering van de economische expansie is het doel van deze artikelen de begunstigde een sanctie op te leggen wanneer hij de in zijn voordeel uitgevaardigde bepalingen niet naleeft.

Ainsi, à défaut d'investissement dans le délai prévu ou en cas de non-observation des règles régissant l'octroi et le maintien de l'immunité, la réserve antérieurement exonérée sera soumise à l'impôt pour la période imposable au cours de laquelle, soit la période d'investissement prévue est venue à expiration, soit la non-observation s'est produite.

Art. 3

Le montant immunisé doit faire l'objet d'un placement financier.

La preuve du placement financier doit être fournie lors de la déclaration fiscale pour bénéficier de l'immunisation.

Il revient au Roi de déterminer les modalités de ce placement, les formes qu'il doit revêtir ainsi que les procédures de demande de renonciation de l'immunisation.

A. LIENARD
M. WATHELET

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Un article 42^{quater}, rédigé comme suit, est inséré dans le Code des impôts sur les revenus :

« Art. 42^{quater}. — § 1er. Les rémunérations visées à l'article 20, 2°, a), sont immunisées à concurrence d'un montant maximum de 250 000 F par année d'imposition.

§ 2. Cette immunité est accordée pendant cinq années consécutives. Elle n'est maintenue que si :

1) le contribuable s'établit en Belgique avant l'âge de 45 ans et dans un délai expirant un an après la fin de la période imposable pour laquelle l'immunité a été accordée, dans une profession indépendante dont il fait son activité principale et dont les revenus sont imposables conformément à l'article 20, 1°, 2°, b) ou c), 3°;

2) le montant immunisé est affecté à l'acquisition ou à la constitution d'immobilisations incorporelles ou corporelles affectées à l'exercice de l'activité professionnelle visée sub 1).

§ 3. En cas d'inobservation des conditions prévues, les rémunérations antérieurement immunisées sont considérées comme des rémunérations obtenues au cours de la période imposable pendant laquelle le délai prévu au § 2 est venu à expiration.

§ 4. Le § 3 est également d'application lorsque l'intéressé cesse anticipativement les activités pour lesquelles il a obtenu le bénéfice de l'immunisation.

Par cessation anticipative des activités, il faut entendre le retrait du contribuable d'une profession visée au § 2, 1), alors que l'exercice de l'activité du contribuable dans cette profession aurait été inférieure à la durée d'immunisation dont il aurait bénéficié. »

Volgt er geen investering binnen de gestelde termijn of worden de bepalingen in verband met de toekenning en het behoud van de ontheffing niet nageleefd, dan zal het oorspronkelijk vrijgestelde bedrag aan de belasting worden onderworpen voor de belastbare periode waarin ofwel de gestelde investeringstermijn ten einde is gelopen, ofwel de niet-naleving zich heeft voorgedaan.

Art. 3

Het van belasting ontheven bedrag moet het voorwerp uitmaken van een financiële belegging.

Om ontheffing te kunnen genieten moet de betrokkene het bewijs van de financiële belegging bij zijn belastingaangifte voegen.

De Koning kan de wijze en de vorm van die belegging bepalen, evenals de procedure van het verzoek om van de ontheffing af te zien.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In het Wetboek van de Inkomstenbelastingen wordt een artikel 42^{quater} ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 42^{quater}. — § 1. De in artikel 20, 2°, a), bedoelde bezoldigingen worden vrijgesteld ten belope van een maximumbedrag van 250 000 F per aanslagjaar.

§ 2. Deze ontheffing wordt voor vijf opeenvolgende jaren toegekend. Ze blijft slechts behouden wanneer :

1) de belastingplichtige zich in België vestigt voor hij 45 jaar is en binnen een termijn die verstrijkt een jaar na het einde van de belastbare periode waarvoor de ontheffing werd toegekend, in een zelfstandig beroep waarvan hij zijn hoofdberoep maakt en waarvan de inkomsten belastbaar zijn op grond van artikel 20, 1°, 2°, b) of c), of 3°;

2) het bedrag waarvoor ontheffing verleend is, gebruikt wordt voor de verwerving of vorming van materiële of immateriële vaste activa die aangewend worden voor de uitoefening van de in 1) bedoelde beroepsactiviteit.

§ 3. Bij niet-naleving van die voorwaarden worden de oorspronkelijk vrijgestelde bezoldigingen beschouwd als bezoldigingen verkregen in de loop van de belastbare periode waarin de in § 2 bedoelde termijn is verstreken.

§ 4. Paragraaf 3 is eveneens van toepassing wanneer de betrokkene aan de activiteiten waarvoor hij ontheffing heeft verkregen, voortijdig een einde maakt.

Onder voortijdige beëindiging van de activiteiten moet worden verstaan de terugtrekking van de belastingplichtige uit het in § 2, 1), bedoelde beroep, wanneer hij de activiteiten van dit beroep minder lang heeft uitgeoefend dan de duur van de ontheffing die hij heeft genoten.

Art. 2

Dans l'article 306*bis* du même Code, inséré par l'article 24 de la loi du 10 février 1981 et modifié par l'article 60 de la loi du 2 juillet 1981 et par l'article 12 de l'arrêté royal n° 48 du 22 juin 1982, les mots « ou aux rémunérations imposables en vertu de l'article 42*quater*, § 3 » sont insérés entre les mots « aux plus-values imposables en vertu de l'article 36, § 6 » et « un intérêt de retard ».

Art. 3

Le Roi détermine les conditions pour l'obtention et le maintien du bénéfice de l'immunité.

1er mars 1984.

A. LIENARD
M. WATHELET
R. JEROME
E. WAUTHY
J. MICHEL
G. le HARDY de BEAULIEU

Art. 2

In artikel 306*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 24 van de wet van 10 februari 1981 en gewijzigd bij artikel 60 van de wet van 2 juli 1981 en bij artikel 12 van het koninklijk besluit n° 48 van 22 juni 1982, worden de woorden « of de krachtens artikel 42*quater*, § 3, belastbaar geworden bezoldigingen » ingevoegd tussen de woorden « de krachtens artikel 36, § 6, belastbaar geworden meerwaarden » en de woorden « een overeenkomstig artikel 305 ».

Art. 3

De Koning bepaalt de voorwaarden voor het verkrijgen en het behouden van de ontheffing.

1 maart 1984.